

שאלה: הרב פרסם לפני שבוע את דברי הרב ישראל יעקב פישר כי על אשה הרה לאכול ולשתות לשיעורים ביום צום כיפור, וגם הפנה למאמרו ב"תחומין" (כרך לז, עמ' 71) המתבסס על מחקר רפואי שנערך בבית חולים סירוקה (באר שבע). זה עכשיו פרסמו שני רבנים חשובים מאד, מגדולי הפוסקים שבדור, כי אין לסמוך על המקילים, ושעל כל אשה הרה לצום ביום כפור כרגיל, אלא אם כן נשקפת סכנה לחייה. האם הרב ישנה את ההיתר?

תשובה: לדעתי הרבנים החשובים מתבססים על פסקי הרמב"ם שולחן ערוך ואחרונים וגם רוב הגדול של פוסקים גדולים ביותר שבדור האחרון. אבל כולם לא הזכירו את הסטטיסטיקה שהוזכרה במאמרי. ואפשר שלא ידעו ממאמרי ולכן גם לא שמעו על הסטטיסטיקה. נכון כי ברוב הגדול של נשים צמות, למעלה הרבה מתשעים אחוז, אין שום סכנה. אבל ההוראה של הרב פישר היתה מפני אותו המיעוט, אותן עשרות נשים שאצלן כן יש סכנה הפלת העובר, או לידתו המוקדמת עם מומים. ורבותינו העתיקים קבעו שחוששים למיעוט בסכנת נפשות. [ואם נקח בחשבון כל הנשים היהודיות בעולם המתקרבות ללידה, מספרן כמה מאות. ומספר המסתכנות בהפלה גדולה מאד!].

לכן לדעתי אשה המרגישה חולשה גדולה, או פחד ואימה (שגם אלו מזיקים פסיכולוגית וגורמים גם לנזקים גופניים - פסיכו-סומאטי), אני סבור שאפשר לסמוך על היתרו של הרב פישר, שהיה מגדולי הפוסקים בדור שלפנינו, למרות שהוא דעת מיעוט. כי בפקוח נפש אין הולכים אחרי הרוב (כתובות טו, ב).